

KATE HAMER

HET
MEISJE
IN HET
BOS

WAT IS WAARHEID,
EN WAT NIET?

ISBN 978-90-225-8219-0

ISBN 978-94-023-0987-4 (e-book)

NUR 330

Oorspronkelijke titel: *The Doll Funeral*

Oorspronkelijke uitgever: Faber & Faber, Londen

Vertaling: Mariëtte van Gelder

Omslagontwerp: DPS Design & Prepress Studio, Amsterdam

Omslagbeeld: Trevillion/Shutterstock

Zetwerk: Mat-Zet bv, Soest

© 2017 Kate Hamer. All rights reserved.

Nederlandstalige uitgave © 2017 Meulenhoff Boekerij bv, Amsterdam

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

... zelfs uit de holle ogen van de dood
zie ik leven spieden.

– Shakespeare, *Richard II*, 2.1.270-1

Liefde bracht je op gang als een buikig gouden horloge.

– Sylvia Plath, 'Morning Song'

1

Taart

20 augustus 1983

Zodra mam me riep, wist ik dat er iets ging gebeuren. Ik hoorde het aan haar stem.

‘Ruby...’

Het open oog van de gangspiegel zag me zenuwachtig neuviënd naar beneden komen in mijn eidooiergele, helemaal tot bovenaan dichtgeknoopte blouse en mijn bruine corduroy rok die bij elke stap een korst op mijn knie aantikte.

Het licht dat door de open deur van de keuken viel, waar mijn ouders op me wachtten, vormde een plas op de groezelige vloerbedekking in de gang.

De verjaardagstaart stond op de formicatafel. Hij was wit geglazuurd, met Smarties en dertien kaarsjes erop. Er was een grote punt uit gesneden en het scherpe mes lag erbij, wijzend naar de driehoekige opening.

Ik knipperde verbaasd met mijn ogen. Ik had straf verwacht voor een klein vergrijp, een kopje dat ik had gebroken of niet afgewassen. De achterdeur open- of dichtgelaten, hoe mijn vader het die dag ook maar niet wilde. In plaats daarvan leek het of mijn vader en moeder in poppen of marionetten waren ver-

anderd: er liepen opeens harde lijnen van hun neusvleugels naar hun kin. Mams wangen waren vlekkerig van de geagiteerde rode verf en er staken woeste kurkentrekkerkrullen uit haar hoofd. Pap zat strak aangespannen achter haar in zijn grijze viltjasje. Zijn arm kwam omhoog en veegde onder zijn neus. Mam zat te wiebelen en haar hakken tikten dreigend op het zeil.

Haar mond ging open. ‘Ruby. Goed, we willen niet dat je een scène schopt of lastig gaat doen, maar het is tijd dat je het hoort.’

Achter haar zei pap met die beslagen stem van iemand die een tijdje niets heeft gezegd: ‘Ja. Dertien is oud genoeg.’

De felle kleuren van de Smarties op de taart tussen ons in begonnen uit te lopen, alsof het vliegen waren die daar vast waren komen te zitten en nu langzaam doodbloedden.

‘Ruby, er is iets wat we al die jaren voor je hebben achtergehouden,’ zei mam. Ze zweeg even en vervolgde toen jachtig: ‘Je bent ons biologische kind niet. Wij hebben je niet verwekt.’

‘Wat veel verklaart...’

‘Hou nou eens één keer je mond, Mick. Laat dat kind met rust.’ Ze keek weer naar mij. ‘Ruby, je bent geadopteerd toen je vier maanden oud was. Je bent ons kind niet... Hoor je me wel?’ Ze keek om. ‘Nou ja, Mick, ik geloof niet dat het tot haar doordringt.’

Maar dat deed het wel.

Ik rende de tuin in en jubelde van blijdschap.

Ik schoof mijn stoel achteruit. De poten piepten over de keukenvloer en ik stormde door de keukendeur naar buiten. Er hingen donderwolken in de lucht, die de kleur had van donkere boter. Achter de tuin beschaduwden bomen de verte. Ik

doek het gras in dat tot aan mijn middel reikte, met mijn armen uitgestrekt om de pluimen langs mijn handpalmen te voelen strijken. Ik ving een glimp op van iets roods, een hoekje van de plastic loopautobus die half verankerd was geraakt in het warrige onkruid, en ik zag een poppenarm met mollige vingers die recht omhoogwezen naar een lucht vol jagende grijze krabbels.

Ik waadde naar het midden van het grasveld, waaruit hoge stengels oprezen van lichtend knalgele teunisbloemen, en daar bleef ik staan en snoof aan het zoete stuifmeelstof op mijn handen. Toen hief ik mijn armen en zong mijn lied naar de donderwolken.

‘There’s a brown girl in the ring...’

Toen ik het voor de tiende of misschien wel twaalfde keer zong, kraakte Micks stem een koud pad vanaf de achterdeur.

‘Ruby. Hou daarmee op en kom binnen, nu.’

Ik slofte terug over het pad. Vlak over de drempel sprong zijn vuist als een slang tevoorschijn en knalde tegen mijn hoofd.

‘Ga zitten,’ zei hij.

Ik drukte mijn handen tegen mijn hoofd en vluchtte naar de andere kant van de tafel.

‘O, jee,’ prevelde Barbara. ‘Lieve hemel.’ Ze ging zitten en sloeg haar armen over elkaar. ‘Ruby, je was nog maar een baby’tje toen je bij ons kwam,’ zei ze. ‘Het is bijna niet meer voor te stellen.’

‘Dus ik was kleiner dan...’

‘Ja,’ zei ze snel.

‘Maar je léék niet op haar,’ zei Mick.

Hun dochter. Trudy. Ze was op haar derde overleden. Mick

noemde haar altijd ‘bloempje’. Als hij dronken was, huilde hij om haar – dikke tranen rolden over zijn gezicht en drupten op zijn jasje.

‘Nee. Jij was een klein...’ zei Barbara. ‘Maar sterk.’

‘Een huilebalk,’ onderbrak Mick haar. Hij stond nu bij het gasfornuis, met zijn rug naar ons toe. Hij streek een lucifer aan om de brander onder de fluitketel aan te steken en de zwavelgeur zweefde door de lucht. Al keek ik naar zijn rug, ik kon de kuif nog als een hoorn uit zijn hoofd zien steken.

‘Ben ik hier geboren? Hier in het bos, bedoel ik?’ Het idee dat ik ergens anders vandaan had kunnen komen leek vreemd en onaannemelijk.

Het Forest of Dean. We woonden er in een rij kleine stenen huizen. De bomen strekten zich boven ons uit als kinderen die schaduwen maken met hun handen, omringd door afgedankte kolenmijnen die langzaam weer in de aarde werden opgenomen.

Barbara kneepturend haar ogen tot spleetjes, alsof ze probeerde mijn geboorte in de verte te zien. Toen knikte ze alsof ze er een glimp van had opgevangen. ‘Ja, dat klopt.’

‘En mijn naam?’ vroeg ik.

‘Flood is van ons, maar Ruby is de naam waarmee je bent gekomen,’ zei ze. ‘Toen je nog klein was dacht je dat je zo heette vanwege...’

Mijn hand vloog onwillekeurig naar de wijnvlek op de linker kant van mijn gezicht.

‘Ik weet het.’

Mick begon Smarties van de taart te pulken, dus griste mam hem weg en liep ermee naar het aanrecht.

‘Nou, mooi is dat,’ bromde ze kijkend naar de putjes waar de Smarties hadden gezeten.

‘Maar, maar... verder niks?’

‘Nee, eigenlijk niet.’ Ze slaakte een diepe zucht en de taart wiebelde in haar handen. ‘Dat was het.’

‘Mag ik nu mijn wens doen?’

‘Toe maar. Mick, geef haar de lucifers.’

Barbara zette de taart weer op tafel en ik zette de gele kaarsjes recht, waar al kaarsvet langs was gedropen. Ik hield het vlammetje van een lucifer bij elke kaars, deed mijn ogen dicht en wenste uit alle macht. De dubbelster van mijn echte ouders cirkelde door mijn hoofd, aan en uit knipperend.

‘Kom me halen,’ fluisterde ik.

De Schaduw zat op de trap, zijn jongensgestalte in elkaar gedoken. Hij schoof voor me op en ik ging naast hem zitten en fluisterde: ‘Mick en Barbara zijn niet mijn echte vader en moeder.’ De omgekrulde rand van zijn oor streek langs mijn lippen en ik dacht dat ik hem voelde rillen van opwindning.

Toen sloot ik me in de badkamer op en liet het bad vollopen met water dat zo heet was dat de muren in de mist van de condens verdwenen. Ik stelde me voor dat mijn echte ouders door de witte wolken naar me toe kwamen. Mijn moeder leek op mij, maar met een ijzig flonkerende allure. Mijn vader had hetzelfde kraaienvleugelhaar als ik en hij droeg een regenjas met een ceintuur zoals mannen in oude films ze droegen. Ik wilde ze aanraken, maar mijn vinger liet ze uit elkaar spatten in honderd druppeltjes die in het bad teruggelden, dus zette ik de kraan open om meer stoom te maken.

‘Kom me zoeken,’ smeekte ik nog eens, mijn natte knieën tegen mijn borst drukkend.

‘Ruby.’ Ik vroeg me af hoelang Mick al achter de deur op de

loer lag. ‘Je lijkt verschrikkelijk veel warm water te gebruiken. Zo te horen heb je net voor vijf pond in het bad laten lopen.’

‘Sorry, sorry,’ riep ik, met mijn handen op mijn wangen zodat hij me niet kon horen glimlachen.

Ik had altijd op kleine dingen geaasd. Een schitterend stofdeeltje dat ik uit de lucht probeerde te plukken. De gelaagde schaduwen in de hoek als een berg kleren op een stoel. Mijn handen schoven onder tapijten, zoekend naar wat zich daar verstopt zou kunnen hebben. Ze wroetten in de aarde naar schatten.

Maar die avond werd ik een echte jager. Op echte ouders. Op de sporen die geesten achterlaten. Een jager op verloren zielen.

2

2 januari 1970

Anna neemt de bocht naar de grote weg. Het is een zonnige dag en de lucht lijkt oneindig hoog, zoals altijd in de winter als hij helder en blauw is.

De angst versnelt haar pas. Ze is niet meer ongesteld geweest sinds... hoelang? Ze telt hardop. Zeven weken, acht? Verbeeldt ze het zich of voelt ze zich al een beetje gezwollen, bolt haar platte buik iets op, zichtbaar van opzij, als de ronding van een butlerspiegel? Ze is ervan overtuigd dat ze iets voelt dat zich, klein maar vastbesloten, vastklampt binnen in haar en zich daar nestelt, sterk en dapper.

Ze loopt langs de telegraafpaal en het keetje langs de weg en duwt haar handen diep in haar zakken. De beuk is nu winters kaal. Die oude Turner zat daar elke dag op zijn klapstoel met zijn thermosfles. Hij had het keetje zelf gebouwd, aan het begin der tijden. Hij rommelde op het niemandsland waar hij aard-appelen, knolrapen en kool verbouwde, waarvan hij de helft weggaf. Geen mens die ermee zat: je had meer vrijheid toen Anna nog een kind was. Vandaag de dag zou de gemeente hem waarschijnlijk dwingen het keetje af te breken omdat hij geen

bouwvergunning had aangevraagd. Het lijkt nu op instorten te staan, dus loopt ze er met een boog omheen, voor het geval het net gebeurt als zij erlangs loopt.

Ze gaat sneller lopen, laat haar laarzen op de weg dreunen en zwaait krachtig met haar armen. Misschien kan ze het ding losbreken, het uit zijn zachte, roze nest schudden. Ze begint te draven, waarbij ze opzettelijk met haar voetzolen op de onefen landweg stampst zodat de trillingen door haar lichaam trekken; de heuvel wordt steiler en ze gaat echt rennen, al worden haar bewegingen belemmerd door haar rok. Boven aan de weg vanuit de vallei blijft ze staan, rood aangelopen en buiten adem, en kijkt naar het bos in de diepte. Kale takken buigen en kraken in de bries. Ze inspecteert haar lichaam nog eens, tast de buik in de kokerrok af met haar vingers. Nee, het is er nog; ze weet wel dat er veel meer voor nodig is dan een stukje rennen om dit los te krijgen. Het is veel sterker dan zij.

3

Vleesgeworden

23 augustus 1983

Hoe langer ik erover nadacht (en ik dacht bijna nergens anders meer aan sinds mijn verjaardag), hoe zekerder ik ervan werd dat mijn echte ouders me niet kwijt hadden gewild. Ik nam aan dat het voor mijn moeder extra gold, want moeders horen hun kind niet te willen afstaan. Ik weigerde te geloven dat het makkelijk had kunnen zijn. Er moest een reden voor zijn geweest, iets ontzettend ergs. Zij hadden mijn naam gekozen, Ruby, en – zo dacht ik erover – waarom zou je zo'n naam uitkiezen voor een ongewenst kind?

Drie avonden na mijn verjaardag kwam de maan zo rond als een perzik op. Ik zag hem de bladerkoepel van het bos in een deinende zilveren zee veranderen.

In zulk licht leek alles mogelijk. Mijn echte ouders, mijn vlees en bloed, konden vlakbij zijn, konden zelfs hier in het Forest of Dean wonen. Ik hoefde ze alleen maar te vinden.

Ik stopte het kussen opgepropt in mijn bed, nam het sloop mee en liep op mijn tenen door het maanverlichte huis. In de boekenkast stonden twee boeken van mijn oma, een bejaard exemplaar van *The Pilgrim's Progress* dat van haarzelf was ge-

weest en *Alice in Wonderland*, dat ze me voor mijn negende verjaardag had gegeven. Ik was van plan een van de boeken lukraak open te slaan om te zien of er op de een of andere manier een boodschap van haar in stond. Ik aarzelde en pakte toen Alice, al dacht ik op hetzelfde moment al dat het de verkeerde keuze was, met die verhalen over verdwijnende katten en hagedissen die zich door schoorstenen laten zakken. Ik stopte het in mijn sloop. Ik pakte hetzelfde scherpe keukenmes waarmee mijn verjaardagstaart was gesneden en gebruikte het om een paar halmen gerst los te snijden uit het stoffige droogboeket onder de spiegel. Ik liet ze bij de andere dingen in het sloop vallen: paardenkastanjes uit de la van mijn nachtkastje, uit de grond getrokken gras, stof en rode wol uit Barbara's naaimand.

De teunisbloemen waren wijd open en zweefden lichtgeel boven het gras. Het hek aan het eind van de tuin kraakte in zijn scharnieren. Meteen erachter begonnen de bomen. Terwijl ik door het bos gleed in mijn effen witte nachtpon, dacht ik: als iemand me ziet, met mijn sloop en het mes voor me uitgestoken, denkt hij vast dat ik een rover ben, en het maakte me dapper, eruitzien als een rovermeisje en geloven dat ik anderen angst kon aanjagen.

Maar slechte mensen droegen messen bij zich. Moordenaars. Het slechte kwam in me boven terwijl ik met mes en sloop door het donker liep. Het mes begon te stuiteren en te wiebelen in mijn hand, dus liet ik het voorzichtig in het sloop vallen en hoopte maar dat het er niet doorheen zou prikken en me in mijn been zou snijden.

Ik liep dieper het bos in, bleef staan bij een boom met een silhouet dat iets menselijks had – de slanke stam – en legde

mijn beide handen erop. Ik streekte de ruwe schors; zo te voelen was het een es. Wij bosbewoners kunnen de bomen zo goed herkennen dat ik het zelfs in dit licht kon. Ondanks het late uur was de lucht warm en zacht. Ik ging onder de boom zitten en pakte mijn sloop uit tussen de jonge boompjes die overal waren opgeschoten waar zaadjes waren neergekomen: sommige baanden zich een weg uit de grond op plekken waar amper licht kwam. Het bos was een sterk wezen dat er leven uit perste waar het maar kon. Ik stalde de spullen een voor een uit op het gladde wit van het sloop.

Toen mijn oma nog leefde had ze me stiekem dingen laten zien, achter de rug van de anderen om. Ze liet een blaadje in de stampot vallen als opa niet keek en knipoogde naar me, een snelle, heimelijke beweging. Er kwamen soms meisjes naar haar toe, altijd als opa er niet was. Voor meisjes die zwanger wilden worden maakte ze piepkleine baby's van stro en garen die ze in het geheim in hun zak moesten bewaren. Ze noemde het 'aanroepen' en zei dat het stil moest worden gehouden omdat opa het zou afkeuren. Alles wat je maar nodig kon hebben was in het bos te vinden, zei ze – ze was nog nooit weg geweest, nog niet eens naar Gloucester. Ze stierf bij haar huisje, onder de esdoorn. Ze vonden haar als een gevallen pop tegen de stam en zeiden dat het zo triest was dat ze alleen was gestorven, maar ik denk dat ze het zelf zo had uitgekozen. Er zaten helikopter-tjes in haar haar. Ze had een hele schoot vol, alsof ze heel ver zou moeten vliegen naar waar ze nu naartoe ging.

Toen ik klein was, deed ik haar graag na. Ik bond bladeren en kruiden bij elkaar en prevelde erbij. Ik legde een steen bij de deur waar mensen die me kwaad wensten over moesten struikelen. Toen was het maar een spelletje, maar die avond voelde

ik het leven tintelen in mijn vingertoppen, alsof ik maar een tak in de grond hoefde te steken om er groen blad aan te zien komen.

Het mes knipoogde toen ik het pakte.

‘Dit is de derde keer dat ik het vraag.’ Het beviel me niet dat mijn stem zo iel klonk tussen de bomen. Ik schraapte mijn keel en begon nog eens, me richtend tot het bladerdak en het maanlicht dat er in schuine banen doorheen viel.

‘Dit is de derde keer dat ik het vraag. Ik ben hier, nu, om mijn ouders aan te roepen. Hierna probeer ik het niet nog eens. Als jullie hierna niet naar me toe komen, weet ik dat ik voorgoed alleen ben. Een teken is genoeg; iets om me te laten weten dat jullie zouden kunnen komen. Niet nu, maar ooit.’

De maan was zo hoog en helder boven de bomen uitgestegen dat ik alles duidelijk kon zien, beter zelfs dan overdag; de maan was een röntgenstraal die de botten van het bos bloot kon leggen. Ik ging aan het werk; ik raapte stokjes van de grond en bond ze bij elkaar met de rode wol. Handjes van gerst die op peddels leken aan de uiteinden van de vier dunne twijgarmpjes. Ik spleet bolsters open en wipte de glanzende kastanjes eruit om er hoofden van te maken. Gras voor het haar. De naald flitste snel en fel, in en uit het gare, gescheurde laken dat ik had gejat. Ik knipte en stikte een eind de nacht in tot ik twee figuurtjes had die allebei op hun ene been in de grond stonden. Zo leken ze meer op kruisen dan op poppen, vond ik. De zachte lapjes die kleren moesten voorstellen leken te veranderen in slappe witte opgehangen lichamen.

Ik leunde tegen de boom en sloeg *Alice in Wonderland* open op mijn knieën. Daar viel Alice voorover in het konijnenhol. Ik fronste mijn voorhoofd; wat was dat voor teken? Een ver-

schrikkelijke val. Ik klapte het boek snel weer dicht.

‘Voor de laatste keer. Kom naar me toe, pap en mam. Jullie hebben me hier achtergelaten bij mensen die me niet willen. Nou ja, Barbara valt wel mee, denk ik, soms.’

Ik zweeg. Wat zou er gebeuren als mijn ouders echt kwamen? Ik zag een stoet verjaardagstaarten voor me voor alle jaren die ze hadden gemist, te beginnen bij mijn eerste jaar (dat zou een kleine, ronde roze taart zijn) en eindigend bij het dertiende. De taart met dertien kaarsen zou het mooist zijn: verguld, bedekt met gekonfijte vruchten die flonkerden als edelstenen in de gloed van zachte vlammen. Maar nu dacht ik voor het eerst aan Barbara. Zou ik haar ooit nog te zien krijgen?

Ik zuchtte.

‘Kom me redden,’ zei ik. ‘Kom me alsjeblieft redden. Ik weet niet waarom jullie me hebben weggedaan toen ik nog een baby was, maar ik weet dat er een goede reden voor moet zijn geweest. Maar nu moeten jullie me komen terughalen. Jullie zijn mijn ouders.’

Ten slotte leunde ik tegen de boom en voelde hem ruw tegen mijn wang, en toen het maanlicht aanzwol, leken de twee gezichten naar me op te flakkeren, één keer maar, als in een horrorfilm, voordat alles donker werd en verschrompelde.

Toen ik wakker werd, ging ik rechtop zitten en draaide mijn schouders, die stram waren doordat ik de hele nacht tegen de boom had geslapen. Er regenden bladeren van mijn hoofd.

Er flitste iets geels tussen de bomen door. Het duurde even voordat ik zag dat het zaklantaarnlicht was. Toen ik stemmen achter de lichtbundels hoorde, drukte ik me plat tegen de boomstam. Ik herkende Micks stem en het voelde alsof ik mijn adem een eeuwigheid inhield. Tegen de tijd dat de zaklantaarns

uit gingen was de maan weg en schemerde er een ijl, groenig licht door de takken dat op het voor me uitgestalde allegaartje viel.

Op de een of andere manier was het erger zonder de zaklantaarns. Ik zag ze door het vroege ochtendlicht sluipen om me te zoeken met hun ogen die in het donker konden zien.

Toen werd de stilte verstoord door gekraak vlakbij, de geluiden van varens en gevallen takken waaroverheen werd gelopen of die opzij werden geschopt.

‘O, nee,’ verzuchtte ik. Ik drukte mijn hakken in de zachte aarde in een poging me nog platter tegen de boom te drukken.

Te laat. Ondanks de dageraad werd er weer een zaklantaarn aangeknipt en recht op mijn ogen gericht. Daarachter doemde het silhouet op van een grote man. Het was iemand die aan de andere kant van onze rij huizen woonde.

‘Mick, ik heb haar. Ze is hier.’ Toen hij zich naar Mick omdraaide, gleed het licht van de zaklantaarn van mijn gezicht af. Hij klonk uitsloverig, alsof hij vond dat hij het goed had gedaan.

‘Mick. Ze is hier, ze is hier,’ riep hij nog eens, en hij scheen weer recht in mijn gezicht.

Meer gekraak links van me. Toen klonken de voetstappen langzamer en lichter, een zelfverzekerde tred, de tred van iemand die kan ontspannen nu de jacht voorbij is. De zaklantaarns werden weer uitgeschakeld. De ochtendzouen scheen feller door het dak van het bos, ziekelijk bleek maar opeens zuiver en helder op het rommeltje dat voor me lag.

‘Wat een goedkoop trucje.’ Mick kwam licht hijgend op me af. Ik vond hem eruitzien als een reus op klein formaat. ‘Een oud trucje, een kussen in het bed. Hoe je kon denken dat we